FÖRSLAG TILL BESLUT
2019-02-19

TN 2019-0022

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Trafiknämnden
Ärende 7

Beslut om affärsinriktning för trafikavtal avseende busstrafik respektive spårtrafik samt beslut om att inleda upphandling av aktuella områden och därtill beslut om inriktning för elektrifiering av busstrafiken

Vi är glada att Region Stockholm i och med det här beslutet påbörjar en elektrifiering av busstrafiken i Stockholmsregionen. Klimatfrågan är vår tids ödesfråga och för oss socialdemokrater är det självklart att Stockholmsregionen ska vara ledande i Sverige och i världen när det gäller klimatomställningen.

För att kollektivtrafiken ska kunna utvecklas och vinna marknadsandelar krävs att den är robust, pålitlig och trivsam. Då är kompetensförsörjningen ett grundläggande fundament. Utan förare stannar kollektivtrafiken, men branschen vittnar om att det blir allt svårare att rekrytera. Det gäller inte minst inom busstrafiken där delade turer och mycket långa arbetsdagar är utbrett.

I de kommande upphandlingarna är det alltså viktigt att det ställs skarpa krav på schyssta arbetsvillkor för personalen. Vi socialdemokrater vill därför att *Goda arbetsvillkor* ingår som mål i de upphandlingar som behandlas, och att krav på leverantören i enlighet med detta tas fram i dialog med arbetsmarknadens parter. Bland de krav som ska ingå är att personalen ska garanteras villkor enligt kollektivavtal, trygga verksamhetsövergångar samt att delade turer minimeras.

Vi är även skeptiska till att VBP-systemet ännu inte utvärderats på ett tillfredsställande sätt. Det finns indikationer på att systemet är kostnadsdrivande, och den moderatledda majoriteten har hittills inte velat lyssna på kritiken om att det skulle kunna innehålla fel incitamentsstrukturer. Det är dags att frågan blir grundligt utredd så att vi säkrar att SL:s incitamentssystem får avsedd effekt.

För att skapa ett robust kollektivtrafiksystem i regionen bör SL äga den nya transportinfrastruktur som elektrifieringen kräver, på samma sätt som att SL även i fortsättningen ska planera, äga och ha rådighet över depåinfrastrukturen. Den nya elbusstekniken innebär längre avskrivningstid för fordonen kombinerat med att det är svårt att förutse batteriteknikens utveckling. Denna osäkerhet gör att det finns risk finns att

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

det blir mycket dyra trafikupphandlingar när operatören ska kompensera för detta. Därför vill vi se en fördjupad utredning av frågan om ägande av emissionsfria fordon i framtiden.

Det är också viktigt att elektrifieringen genomförs med lösningar och redundans på plats i systemet som gör att kortare strömavbrott kan hanteras samt att det finns beredskap för att hantera kriser och till exempel evakueringsscenarion även i framtiden.

Vi har sedan tidigare kritiserat upphandlingsprocessen inom trafiknämnden, och då särskilt det faktum att förfrågningsunderlag inte tas upp för politiskt beslut i nämnden. Att så många stora upphandlingar sker vid samma tillfälle är heller inte optimalt varken ur ett demokratiskt perspektiv eller ett kvalitetsperspektiv. För politiskt förtroendevalda som inte har politiken som ett heltidsjobb blir det svårt att på djupet sätta sig in i underlagen med anledning av den stora textmängden.

Vi har framfört kritik till den moderatledda ledningen i trafiknämnden om att vi vill se en tydligare planering av när upphandlingsärenden är tänkta att behandlas. Det är positivt att avtalsländerna nu anpassas så att inte samma situation med ett stort antal upphandlingar på samma gång upprepas igen.

Med hänsyn till ovanstående föreslås trafiknämnden *dels* besluta

att till affärsinriktningarna för Roslagsbanan E34 samt busstrafik E35-E38 infoga ett stödjande mål om *Goda arbetsvillkor* med kravställningar som tas fram i dialog med arbetsmarknadens parter. Bland de krav som ska ingå är villkor i enlighet med kollektivavtal, trygga verksamhetsövergångar och att delade turer minimeras

att i övrigt godkänna förvaltningschefens förslag till beslut.

dels besluta att uppdra åt förvaltningschefen

att uppdra åt förvaltningen att utvärdera VBP-modellen och presentera resultatet för nämnden

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

att vidare utreda frågan om ägande av emissionsfria fordon ur ett långsiktigt ekonomiskt perspektiv med hänsyn till olika tänkbara scenarier för den tekniska utvecklingen.

att i det fortsatta arbetet med elektrifieringen av busstrafiken lägga särskilt fokus på att få lösningar och redundans på plats för att hantera strömavbrott och/eller krissituationer.